

CREACIÓ

El drac Gui

Jordi Roca i Tubau

Aquesta és una història verídica, tan verídica com que jo vaig néixer en un mes de gener, fred com mai, en un poblet de muntanya encerclat per dos rius que, tant si us ho creieu com si no, quan jo era infant, a l'hivern, de tan glaçats els nins tot patinant-hi hi fèiem carreres, no obstant això recordo, com si fos ara mateix, quan l'avi ens explicava, amb pèls i senyals com, en certes nits estrellades com ulls de gat, el drac hivernal sortia del seu catau i amb pas feixuc, tot deturant la vida, convertia els rius en singular llossera i el rajolí, en candelera. Si bé queda molt lluny la ingenuïtat, no és bo negar l'existència dels dracs, altrament és fer un pas enrere, ja que creure, com majoritàriament és creu, que els dracs ni existeixen ni han existit mai, és un cras error. I tant que existeixen! El que passa és que els dracs resten hivernats. I això és així perquè els dracs solament es desperten quan troben alguna ànima humana posseïdora d'extrasensorial faisó. Llavors com a amvivalent metamorfosi: còsmica presència d'ancestrals quimeres, tot sortint de la letàrgia, retomen a la vida. I és que els dracs, bons i dolents, que pel cas és igual— malgrat els avenços dels alquimistes i els científics—, els homes o dones escollits pel fat, en creen i recreen a bastament ja que, del seu oníric poder extreuen energia i saber ocult. I és que de dracs n'hi ha de tota mena: dracs devoradors de donzelles i dracs inventats per faulistes, dracs que dintre provetes esperen ésser alliberats i dracs orientals, dracs que com cuques feres treuen foc pels queixals en els correfocs i dracs que fan por als nens i... dracs tant inversemblants com el que tot seguit us descriuré. I és que, no en dubteu, sense els dracs, de ben segur la humanitat no hauria fet, ni de bon tros, el camí que ha fet.

Bé, el meu drac, he de confessar que abans que passés el que passés, era un drac hivernat, més ben dit, un drac dibuixat amb ceres de colors virolats sobre paper. Ep! No penséssiu pas que aquell paper fos de baixa qualitat; res d'aix, era un paper "Biblos, amb marca a l'aigua i barbes naturals de 250 grams".

Dit això, situem el marc de l'acció. Inici de tardor i Fira del Dibuix a la meva ciutat; on per allò de col·laborar-hi hi prenía part. Bé, d'aquella Fira de Dibuix, avui i ara, només li resta el nom, donat el poc rigor conceptual. Allí en un seguit de taules, els artistes locals i foranis, més foranis que locals, oferíem al públic les nostres obres. No obstant això, per a mi, el més important era l'amical tertúlia amb coneguts i passavolants. Així és com aquell dia pels volts de les dotze, en Frederic Soley i Garolera —lco pels familiars i amics—, en acostar-se a la meva paradeta, sense ni tan sols mirar-se els dibuixos que visiblement ofería a la contemplació, em digué:

—Hola, vinc a comprar-te un dibuix, ja que la Silvia—així és com es deia la seva dona i alhora amiga de la infància de la meva— m'ha dit que volia que li regalés una obra teva, ja que avui és l'aniversari del dia que ens vàrem conèixer. Ja saps que a ella mai no se l'escapa aquesta celebració.

—Fa dies que no l'he vista. Per què no ha vingut amb tu?

—Tenia feina.

—Des que residiu a Castellar ens costa veure'ns.

—Ja ho se, però... mira no sempre les coses surten com un les planifica. Avui, per exemple, vénen els nêts a dinar i, com que els fa macarrons i un pa de pessic del que se'n llepen els dits, ha preferit quedar-se a casa i aprofitar el matí per parlar amb la nostra jove. Alguna cosa és porten entre mans... Crec que estan planejant fer un creuer fluvial pels canals de França. Ep, no t'he dit res. És un secret.

—I tant que no m'has dit res! I el Daniel—així és com es diu el seu fill—, com li va?

—Molt bé, ja és cap de serveis d'exterior. Aquest matí se n'ha anat amb la mainada fins al torrent de la Tosca.

—Fa molts anys que no hi he anat; diuen que està molt canviat. No obstant això, ting notícies que ara en sortirà un llibre molt ben il·lustrat. L'última vegada que vaig anar als degotalls fou amb tu. Te'n recordes?

—Com no me n'havia de recordar. Encara erem solters. Vàrem menjar truites de riu a Can Pagès, pescades en aquella bassa on les mantenien vives?

—Mira, em vénen ganes de tornar-hi.

I és que aquell matí, puc ben assegurar que hi convidava com mai a passejar-se pel bosc per a gaudir de la natura tot apreciand-ne els daurats de les vinyes i la quietud dels camps.

—Bé, què em recomanes? Ja saps els seus gustos. Fes-me quedar bé.

—Mira't aquest nu, és una sanguina dels anys setanta. Si el posa al costat d'aquella parella fet-se l'amor en un banc de la riba "gauche" del Sena, li quedarà molt bé.

—Potser sí. Et puc assegurar que no sé quina idea tés. Però... el que em dius no em desagrada.

—No te'n penediràs.

—Ensenyem quelcom més singular. Quelcom per poder-ho posar al despatx de casa. Necessito una imatge que, en certa manera, es contraposi amb l'ordinador que m'hi acaben d'instal·lar. —En això com en moltes altres coses l'Ico sempre era un dels pioners—. No sé si ho saps, però ja he jubilat la màquina d'escriure, la tinc col·locada ran la finestra com un estri del passat. Cal estar al dia. Aquestes noves tecnologies ens transformaran fins i tot la manera de pensar.

—En tinc notícies, ja saps que, com tu, estic subscript a la revista *Investigación y Ciencia*

—Mira, fa un mes i escaig vaig estar a Nova York, allí fins i tot, d'ordinadors en tenen en bona part de les cases que vaig visitar. El seu ús s'està generalitzant a una velocitat de vertigen. És increïble. Mai res no l'havia imposat amb tanta celeritat.

—M'ho crec, mes per poc que ens parem a mirar enrere, convindrà amb mi que els imparables avenços d'aquest segle són com dosi d'ingestes, que si bé no són letals, a poc a poc, ens transformen.

—Hi estic d'acord, mes cal mesurar-ho bé.

—Tot i mesurant-ho bé, el cert és que, els avenços mal encaminats ens afecten fins la memòria. I si pel camí perdem la memòria malament rai.

De sobte, vaig notar com si la carpeta de dessota del tot, és bellugués. I tant que es bellugava! Justament a dintre hi tenia una dotzena de dibuixos inspirats en els dracs del primer correfocs que es feu per la Festa Major. Quina passada! Com vàrem córrer entremig del foc i els espeternecs la meua companya i jo! I és que amb aquella disbauxa, amb sana intenció, hom esborrava, mal fos per uns moments, els anys d'obscurantisme que

ens havia tocat viure. I és que tot allò no era altra cosa que un esclat de llibertat. Llibertat reprimida fins aquell moment. Llibertat que tot i restar condormida, afortunadament revivia com un doll sense aturador. Afortunadament res no era mort!

Mes tornem a la carpeta. En posar-la a sobre de tot s'obrí com si talment la tapa estigués provista d'un ressort invisible i, un drac totalment animat ens mirava de fit a fit. Excuso dir que tots dos restàrem com hipnotitzats. Crec que ni tan sols gosàvem respirar. Aquell drac, en un tençar i obrir d'ulls, ens captivà. Mes no us perdeu res del que a continuació succeí; de sobte, saltant ací i allà de la taula, descaradament, ens mirava encuriós amb uns ulls que de tan centellejants fins i tot li espurnejaven. I com si talment ens interrogués feia anar la cua com el meu gat quan està content. Per uns moments restàrem talment com absents en el tems. Sí, sí! com si el temps s'hagués parat. Fins el brogit de l'entorn es convertí en silenci. Restàvem sols, malgrat l'anar i venir de la gent. Sols en una dimensió desconeguda. Dimensió de la qual en aquells moments ni tan sols érem conscients. Mes, ai las! mai no podrem precisar el que durà aquell inesperat encantament. Sols sabem que succeí i prou. Particularment recordo, com flaixos en ple dia, les persones que tot examinant les meves obres s'hi interessaven sense rebre resposta i és que, alienes a l'encanteri, no s'adonaven del nostre excepcional encantament. Mes, en el moment en que l'Ico digué:

—Me'l quedo.

Tot, com si res no agués passat, retornà a la normalitat. La gent—ves per on,— tafanejant com mai, s'interessava tant pels dracs com per la resta dels dibuixos que tenia sobre la taula:

—Què en demaneu d'aquest paisatge?

—Quinze mil pessetes. Ep, és un original del llibre que vaig publicar l'any pasat.

—I d'aquest gravat?

—Vuit mill. Pensi que només n'hi ha cinc exemplars.

—Gràcies, pot reservar-me'ls. Abans de la una tornaré amb la meua dona.

—I tant, com us dieu?

—Esteve Abadal... Soc de Cerdanyola.

Tota una sorpresa, tant d'interès i tanta demanda em sobrepassaven.

—Me'l quedo—repetí l'Ico— i, li posaré un marc adient. Ja sé el que em dirà la Sílvia quan el vegi.

—Et dirà que estàs boig. Mes estic content que te'l quedis. Excuso dir-te que fins a l'últim moment vaig dubtar si portar-los o no, els tinc un especial "carinyo".

—I donat l'inesperat que ens acaba de succeir, m'imagino que encara més.

Amb cura vaig embolicar, per separat, les dues obres amb paper de seda i, mentre o feia, sentia com un pessigolleig a les mans, fins i tot, vaig haver d'entaforar-li la cua del drac rotllo endins perquè, descaradament, maldava per sortir. Quan l'Ico fou fora del meu abast, vaig haver-me de fregar els ulls per deixondirme. No sabia si somniava o estava despert. La resta dels dracs restaven quiets. I ves per on en qüestió de mitja hora en vaig vendre quatre més i, a la tarda, abans de plegar, vingué un home que va dir que era de Vic i s'emportà la resta. Així és com aquella col·lecció, en un sol dia, es dispersà. Cal dir que un d'ells, fa un parell d'anys el vaig veure mercadejar en una galeria de Perpinyà. Déu ni dó el que en demanaven.

Però tornem al drac que es quedà l'Ico. Encara no havien passat vuit dies que un matí em telefonà més que preocupat:

—Al drac no sé pas què li passa. Quan em poso a l'ordinador tot fent un salt es posa a la meua espatlla i amb la cua tecleja noms intel·ligibles. Noi, no entenc el que vol.

—Home és ben clar el que vol.

—Aclareix-m'ho si pots.

—Oi tant. Vol que li posis un nom. No pot suportar que el teu gat i el teu gos en tinguin i ell, no. Els dracs d'aquesta naturalesa, quan han trobat qui els adopta, són molt senyors. Ep, en aquest cas, no sé qui ha adoptat a qui.

—Potser sí, però..., et confesso, ha estat un enrenou en la meua vida.

—Et crec. Mira, des d'aquell dia no he fet altra cosa que indagar sobre el fet en si mateix i la seva naturalesa. Abans d'ahir — pensava dir-t'ho— vaig estar a casa del pare Romeu Serravinyals, que com molt bé saps és especialista en sànscrit i ensems estudiós dels fenòmens paranormals.

—El conec, coincidírem, no fa massa dies, en el Call de Girona concretament en la casa de Isaac el Cec, on Baltasar del Bas i donava una conferència sobre la simbologia metafísica del tapis de la Creació. Interessantíssim.

—D'ençà que te'l quedares he procurat informar-me del fenomen —per altra banda gens habitual donat el gènere de vida que portem—, calia saber el perquè aquest drac s'ha inserit en les nostres vides. Un dia d'aquests ja et presentaré en Llorenç Saltor.

—Qui és en Llorenç Saltor...?

—Sí, home, el de la llibreria del vell. Pensa que el que no sap en Llorenç sobre aquests fenòmens, no ho sap ningú. Més ben dit, pren nota del seu telèfon i telefona'l de part meva. Ell, de ben segur, t'aconsellarà quina mena de nom li pots posar. N'estic segur perquè ja sap que existeix aquest drac. En aquests casos és molt important no errar.

—Ho faré ara mateix, ja que a finals de mes me'n vaig a Berlín.

—Bé, ja em tindràs informat. Records a la Silvia. Ah!... dígues-li que us esperem a sopar dissabte que ve. Tindrem peus de porc a la brasa i trompetes de la mort. Les aniré a collir al Corredor amb el meu fill gran i el Salvador.

—Bé, això si en trobes...

—I tant que en trobaré! Que has vist mai que surti del bosc sense bolets?

—No sé com t'ho fas.

—Mira, els bolets es fan ran de terra, no dalt dels arbres. Porta un parell d'empolles d'aquell vi negre...

—Ja hi pots contar.

Era a principis de novembre i si bé no feia el que se'n diu fred, convidava a tenir la llar de foc encesa. Dintre casa s'estava d'allò més confortable. I mentre jo llegia Gertrudis d'en Foix, i la meva dona, a la cuina, tenia cura de les trompetes; els peus de porc esperaven, perfectament disposats, sobre les graelles, tot d'una sonà el timbre i amb ell el rellotge de cu-cut; eren les nou. Mes puntualitat impossible. En obrir la porta la Silvia entrà com una exhalació. Ni petons ni res. Sols una pregunta quan ja estava a mig passadis:

—Que hi ha trompetes?

L'Ico la disculpà. —No et pots imaginar com esperava aquest moment. Si no en tinguéssiu fins i tot crec s'enaiguaria.

—I tant que n'hi ha! Dubtar-ho és ofendre'm.

—Què, quin nom li has posat a la "fera"? Ja sé que vares anar a veure en Llorenç.

—I tant que vaig anar a veure'l. Excuso dir-te que ens passàrem la tarda parlant de dracs, gremlins i gegants. Mai no et podràs imaginar com de seriosa es prengué la consulta. Començà per mirar exhaustivament les coordenades planetàries en el moment d'adquirir-te'l, ja que d'aquelles en depenia, en bona mesura, el nom que calia posar-li. Aquella tarda no quedà res decidit donada la seva complexitat. Quedàrem per a l'endemà. Aniria a prendre el té i cerimoniosament me'l revelaria. Doncs bé, es diu Guí nom de procedència llombarda, la seva morfologia indica que aquesta era l'ascendència de la mare, el seu pare de ben segur era provençal. Segons sembla ell va néixer a la Camargue. Aquests dracs, en certa manera, són els guardians invisibles de les Santes Maries. I en les nits de lluna plena fan curses, en els sorrals, amb els cavalls blancs. Curses que només poden veure els iniciats i les reines dels gitanos en la nit abans del seu casori com a mostre fafaent de que són verges.

—Això només t'ho podia dir ell.

—També em parlà molt abastament de la dieta. Segons què no li puc pas donar. S'indigesta. Res de menjar enllaunat ni galetes de gat o gos. Res de congelats, tot ha d'ésser fresc, preferentment escòrpores i serrals. La carn ha d'ésser de bou o de poltre. Ah, el cap i pota de vedella li encanta, crec que algun dia es menjarà fins i tot el plat que, per altra banda, és de fusta de faig. De verdures poques: api, enciam i escarola, bròquil, pastanagues i raves, patates de tant en tant, les mongetes tendres no li agraden. Ah, li encanten els canalons ben gratinats. Ep, els que fa la Silvia!

—Carai, si que n'és de delicat.

—No ho saps prou bé. Li vàrem comprar un jaç, doncs, res de res. Dorm als peus del nostre lliit, amb el gat sota l'ala i ronca com ell. A casa s'ha fet l'amo de tot.

—És molt curiós tot això.

—Mira si ho és que cada vegada i ha més coses que em costa entendre. Per exemple. Com em pots explicar que sabia que veníem a sopar? Doncs bé, a l'ordinador m'ha deixat el missatge següent. "Cal que no et descuidis portar-me un tast de trompetes i unes quantes cireretes d'arbòs collides aquest mateix matí i que les té en un cabasset al cobert de l'eixida." Que te'n sembla?

—Em sembla que aquest drac és més que excepcional.

—I tant que ho és. Mira l'altre dia el vaig haver de purgar. Sort que l'herbolari em va donar unes herbes que li van anar d'allò més bé: te de roca, corona de la reina, sàlvia i julivert. Com que tot plegat no té gaire bon gust li vaig posar una mica de mel i ara va com un llum. I que te n'he de dir de quant te ho baixes o depressions. En aquests casos sort n'he tingut d'en Llorenç. Per estrany que et sembli, m'aconsellà mostrar-li les il·lustracions del llibre del Bosco, i que a l'ensens li grati l'esquena amb unes branquetes d'espígol.

—Mai no m'hagués imaginat una cosa igual.

—Des que ell és a casa tot rutila molt més bé. No parla, però es fa entendre de tot. Mira, fins i tot gràcies a ell, domino l'ordinador molt més bé. No sabem l'edat que té, però en Romeu m'ha dit que no em preocupi, són immortals. Es veu que quan l'amo que ha escollit és mor entren altra volta en una letàrgia fins que en troben un altre. Llavors pot molt ben ésser que passin cents d'anys d'espera. Per ells el temps no compta. Ah! quan vénen visites resta absent, com si talment no existís. I és que només és visible per a nosaltres, tota vegada que si pretengessim mostrar-lo desapareixeria per sempre. Mira, la Silvia i la Laia, de tant en tant el veuen però, en Pol no l'ha vist mai.

—Tot un enigma que cal que tots plegats el mantinguem en secret. Altrament li faríem, i ens fariem, un flac favor.

